

Op weg naar een groener corso, deel 2

Duurzaam corsobouwen

Het gaat steeds slechter met het klimaat. Vroeg of laat moeten we er aan geloven: duurzamer gaan leven. Zo ook het corso. Maar is dat mogelijk? In deze serie gaan wij op zoek naar duurzame oplossingen voor ons corso ten aanzien van de bloementeelt, de wagenbouw en het feest.

Door Tess Mutsters

In ons vorige nummer (25.3) behandelden we de bloementeelt. Op een paar punten na, is ons bloemencorso al redelijk goed op weg naar een duurzame bloementeelt. In dit nummer duiken we dieper in de wagenbouw en het leven in de tent. We spreken met mensen van binnen en buiten het corso en gaan op zoek naar realistische oplossingen.

Verbeterpunten

De tentcultuur in Zundert is er één als geen ander. Hier komt het Bourgondische Brabant naar buiten en het is dan ook helemaal niet zo gek dat de bouwers

bij de vele biertjes die ze in de avonden na het harde werken nuttigen, niet echt aan het milieu denken. Toch, of misschien juist daarom, is er op het gebied van wagenbouw en het tentleven nog een hoop te verbeteren. Net zoals in de dahliaeteelt, is iedere buurtschap verantwoordelijk voor zijn eigen tent en loods. Hoe de buurtschap deze locatie inricht is, op een aantal richtlijnen na, volledig aan de buurt. Wanneer we kijken naar de mogelijkheden van het verduurzamen van deze omgeving, zien we dat dat op drie gebieden kan:

- Het materiaal op de wagen
- De omgeving van de loods en tent
- Het energiegebruik

Materiaalgebruik

Veel van de materialen die op de wagen worden gebruikt zijn niet duurzaam, of worden niet gerecycled. Bij het carnaval in Bergen op Zoom proberen ze hier een oplossing voor te vinden. Sinds twee jaar deelt men een prijs uit voor de meest duurzame wagen: de BioBest Trofee. "Vorig jaar konden we hem natuurlijk niet uitreiken, maar het jaar daarvoor zijn we begonnen met het uitreiken van de trofee. We wilden onze bouwers motiveren om duurzamere materialen te gebruiken en om bewuster om te gaan met hun materialen," vertelt Dietmar Lemmens, secretaris V-team biobased Delta in gemeente Bergen op Zoom. "Carnaval is enorm belangrijk in onze gemeente, maar er werd nooit veel nagedacht over duurzaamheid. Het polyester dat ze voor veel wagens gebruiken, is een aardolieproduct en dat is absoluut niet duurzaam. Onze jury kijkt naar de materialen in en op de wagen en neemt zo een besluit welke wagen het meest duurzaam is."

MATERIAAL

Beloon duurzame oplossingen

Maak gebruik van natuurlijke materialen

Hergebruik materialen

OMGEVING

Heb samen oog voor de omgeving en ben er zuinig op

verwijder onkruid handmatig, niet met chemicaliën

Scheid afval op de juiste manier

ENERGIEVERBRUIK

Maak gebruik van LED verlichting

Plaats zonnepanelen

Gebruik apparaten met energielabel A

Greenwashing
Wikipedia:

"Greenwashing of groenwassen is het zich groener of maatschappelijk verantwoordelijker voordoen dan een bedrijf of organisatie daadwerkelijk is. Men doet alsof men weloverwogen met het milieu en/of andere maatschappelijke thema's omgaat, maar dit blijkt vaak niet meer dan 'een likje verf' te zijn."

Verder organiseren we voor de bouwgroepen masterclasses, zodat ze niet zomaar lukraak op zoek hoeven te gaan naar duurzame producten en ze ook echt wat leren," legt Lemmens uit. Dat leren is volgens Johan van de Kloof,

de Kloof weet een aantal voorbeelden te noemen: "Riet, hout, wilgentakken, dat zijn allemaal producten die we gewoon uit de natuur kunnen halen en die wat dat betreft dus veel duurzamer zijn." Ook hergebruiken is een optie, maar

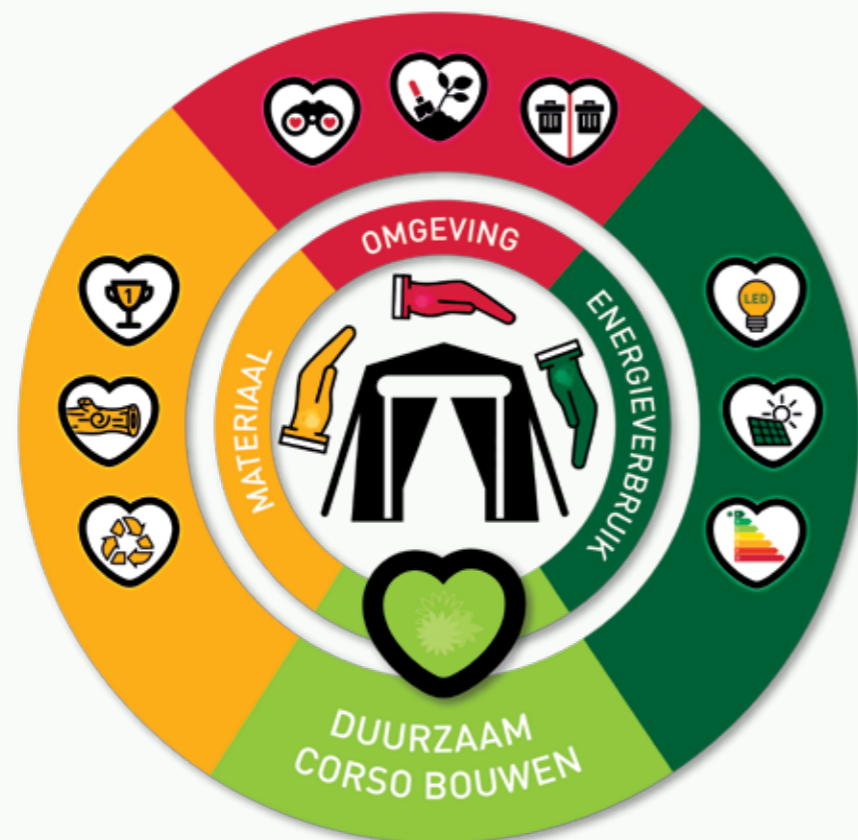
'Voordat je begint met verduurzamen, is het belangrijk dat iedereen eerst snapt waarom je dat doet'

bestuurslid bij buurtschap Molenstraat, enorm belangrijk. "Voordat je echt gaat beginnen met het verduurzamen, is het belangrijk dat iedereen eerst snapt hoe je dat doet en waarom je dat doet," legt Van de Kloof uit. Hij heeft zelf een grote interesse in duurzaamheid en is zich hier een tijd geleden meer in gaan verdiepen. Materiaal is een lastige, zo blijkt, omdat je hier al vrij snel behoorlijk wat kennis voor nodig hebt, voordat je echt de juiste, duurzame materialen kunt vinden en gebruiken. Toch zijn er, ook op een laagdrempelige manier, producten die men kan gebruiken. "Denk bijvoorbeeld eens aan het gebruiken van wat meer hout in plaats van staal," legt Lemmens uit. Ook Van

wordt eigenlijk nog maar weinig gedaan. "Een paar jaar geleden hadden we voor een wagen een paar enorme stalen balken nodig," vertelt René de Teheije, voorzitter van buurtschap Rijsbergen. "Die hadden we na de sloop graag mee terug genomen en later nog eens gebruikt, maar dat was helaas niet mogelijk."

De omgeving

Als je aan duurzaamheid denkt, hoef je niet direct aan energie of materiaal te denken, hoewel dat misschien wel het meest voor de hand liggende is. Duurzaamheid houdt ook in dat je aan je omgeving denkt. Je moet jezelf de vraag stellen: welke invloed heb ik op mijn omgeving?

"Een tijdje geleden hebben we in onze buurtschap met de kinderen vogelhuisjes gemaakt en deze hangen nu rond onze bouwplaats," legt Van de Kloof uit. In zijn buurtschap probeert hij de dingen die hij zichzelf heeft geleerd nu toe te passen en aan zijn buurtgenoten te leren. "Zo zijn we de afgelopen jaren veel beter ons afval gaan scheiden. Alles gaat in aparte prullenbakken en we hebben ook een eigen compostvat. Die compost strooien we dan weer uit over de borders langs onze tent. We borstelen nu het onkruid op de bouwplaats weg, in plaats van dat we het met chemische goedjes wegspreiden." Deze acties lijken misschien klein, maar ze zijn van grote invloed op de omgeving van buurtschap Molenstraat. Van de Kloof: "Het bouwseizoen begint in de zomer, dan is het vaak prachtig weer. Ik zou graag eens een paar middagjes vrijmaken om met wat mensen door de omgeving te lopen, om ze te laten zien welke invloed wij op die omgeving hebben en om ze wat bewuster te maken van de noodzaak van dit alles."

Het energiegebruik

Misschien wel het eerste waar je aan denkt als je het woord 'duurzaam' hoort, is energie. Hoewel buurtschappen het wel proberen, zit het op dat gebied toch nog lang niet zo pluis. Wanneer we aan energiemanager René Geerts van het bedrijf HoCoSto vragen naar de overstap op LED-verlichting, reageert hij verbaast. "Oei," zegt hij een beetje lachend, "ik dacht eigenlijk dat de buurtschappen daar al wel waren."

Niet dus. "We zijn momenteel bezig met het maken van de overstap naar LED-verlichting," vertelt Van de Kloof. Bij Molenstraat zijn ze niet de enige. Corsoman Barry Joossen, werkzaam

'We wilden graag een energieneutrale buurtschap zijn'

bij Vezalux, werkt met een aantal buurtschappen samen om de overstap naar LED-verlichting te vergemakkelijken. Waarom veel buurtschappen toch nog aan de TL-verlichting zitten? "Vaak krijgen die buurtschappen oude TL-bakken, of oude lampen van een bedrijf dat is overgestapt naar LED. Die spullen nemen ze graag aan, want die zijn gratis. Dat scheelt weer in kosten voor de buurt." Dat LED-verlichting beter is weten de meesten wel, maar hoeveel dat precies is, blijft de vraag. "Natuurlijk is dat van een aantal factoren afhankelijk, maar over het algemeen kun je zeggen dat je bij een overstap naar LED-verlichting grofweg de helft van de energie die je normaal aan verlichting uitgeeft, bespaart." Eén buurtschap die de overstap al wél maakte, is buurtschap Rijsbergen. Dit is meteen ook de enige buurtschap van het Zundertse bloemencorso met zonnepanelen op zijn loods. "Twee jaar geleden hebben we zonnepanelen laten leggen, omdat we graag een energieneutrale buurtschap wilden zijn," vertelt voorzitter van buurtschap Rijsbergen René de Teheije. "We zijn toen

ook overgestapt naar LED-verlichting en merken dat we nu voldoende energie opwekken voor het hele jaar." Voor veel buurtschappen zijn zonnepanelen echter (nog) geen optie. De kosten voor het aanschaffen en laten leggen van de panelen liggen te hoog en niet iedere buurtschap kan dit zomaar ophoesten. Als buurtschappen dan geen geld hebben voor zonnepanelen, kan er in ieder geval nog wel naar de apparatuur gekeken worden, volgens Geerts. "Het is dan toch wel belangrijk dat je apparatuur met energielabel A, of anders B hebt," legt hij uit. "Verder kun je ook aan hele kleine dingen denken, zoals aan het warmhouden van de koffie. Doe je dat via een warmhoudplaat, of een thermoskan? Een thermoskan is dan logischerwijs de meest duurzame optie." Daarbij benadrukt hij nog eens dat een overstap naar LED-verlichting een belangrijke stap en 'echt een kleine moeite is.'

Conclusie

De tentencultuur in Zundert is dus nog verre van duurzaam, al komen er steeds meer initiatieven om te verduurzamen. Dat gaat traag en volgens alle experts is de nood voor een duurzamer en beter milieu hoog. De buurtschappen die LED-verlichting gebruiken, die aan hun materiaal en omgeving denken en, in een enkel geval, zonnepanelen hebben, zijn al beter bezig. De wil is er in ieder geval en er zijn een hoop ideeën en initiatieven, maar er is nog veel verbetering mogelijk:

- Alle buurtschappen zouden over moeten stappen naar LED-verlichting
- Zuiniger omgaan met energie, of denk aan het laten plaatsen van zonnepanelen
- Er zouden meer duurzame, natuurlijke materialen kunnen worden gebruikt
- Welke invloed heeft de buurtschap op de omgeving?

Dahliateelt

Wagenbouw

Festival

Duurzaamheids scores op een schaal van 5 sterren